Ч. 157 (14.054). Львів, неділя 16. червня 1935. Pocztowa opłata opłacono ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

БОГОСЛУЖЕННЯ ЗА ПОЛЯГЛИХ У СВ. ЮРІ.

Львів, 15. червня 1935.

В суботу перед Зеленими Святами відбувається рік-річно торжественне богослуження за поляглих українських вояків в архикатедральному храмі св. Юра. Таке богослуження відбулося і нині, при чому церкву виповнила найдобірніша публика Львова.

Точно в год. 10.30 почалася торжественна Служба Божа, яку відправив о. мітрат Базюк при співучасти о. кан. Томовича й о. канцлера Галянта та в асисті кількох молодших священиків і питомців. Діяконували два молоді священики, оба з дуже дібраними теноровими голосами. Співав прегарно мішаний катедральний хор під управою п. Ів. Охримовича.

Після Служби Божої все духовенство, до якого долучилися ще о. прал. Куницький, о. радн. Семчишин, о. Капштанюк, о. Чемеринський та ін., відправило панахиду перед чудово прибраною цвітами могилою з березовим хрестом на середині церкви. В часі панахиди співав сильний мужеський хор, що закінчив свято могутнім „Вічная память" і гимном „Боже великий".

На богослуженні явилися члени колишнього Уряду ЗУНР, далі представники УГА, представники Української Парляментарної Репрезентації, делегати українських центральних установ і преси та багато визначних українських громадян (-ок). Жаль, що це богослуження відбувається в пору, коли всі люди заняті працею, через що свято не виходить так імпозантно, якби воно повинно бути.

Ситуація у північнім Китаю.

ТОКІО, 15. 6. ПАТ. Згідно з півурядовими інформаціями японський амбасадор у Злучених Державах Саіто говорив у держ. секретаріяті закордонних справ про політичну ситуацію в Півн. Китаю. Він поінформував уряд Зл. Держав про військові розпорядки, які японці видали, щоб обороняти японські інтереси у Китаю. З американського боку не зайняли у тій справі ніякого становища аж до часу, коли дістануть звіти американських амбасадорів у Токіо і Нанкіні.

ТОКІО, 15. 6. ПАТ. Залізничу лінію, що лучить Пекін з Тіен-Тсіном будуть ступнево обсаджувати японські війська на припоручення шефа штабу японської армії у Квантунг. Обсаду тієї лінії мають покінчити до 23. червня. У всіх місцевостях, які займають японські війська, розвяжуть усі організації Куомінтангу. Розвязання тих організацій мотивують тим, що партія Куомінтангу стоїть на чолі протияпонського руху в Китаю.

НОВІ СИЛИ ЯПОНЦІВ.

ПЕКІН, 15. 6. ПАТ. Нині приїхав до Чінг-Ванг-Тао і Танг-Ку дальший контингент японських військ у числі 1700 людей, щоби змінити частину відділів ґарнізону у Півн. Китаю. Нові сили японців обчисляють загально на 2.400 людей.

ПЕКІН, 15. 6. ПАТ. В інтервю з представником Райтера японський військовий аташе полк. Такагаші, який поставив китайській владі нові японські домагання, заявив, що японські відділи зайняли Ку-Пеі-Коу і тепер дійшли вже правдоподібно до Мінут на 30 миль на полудне від Ку-Пеі-Коу.

ЛЬОНДОН, 15. 6. ПАТ. Аг. Райтера повідомляє: Китайський уряд звернувся у наглій дорозі до західних великодержав з приводу останніх подій у Півн. Китаю, демонструючи проти ділань японської військової влади, що є насильством договору 9 великодержав. Китайський амбасадор у Льондоні відвідав кілька разів англійське мініство закорд. справ. Китайський уряд виразно заявив, що більше не може зробити вже ніяких уступок.

В китайських льондонських колах говорять, що китайський амбасадор вивідувався у британського уряду чи є можливість британської підтримки проти японської акції в Азії. Так само перевірювали опінію у Вашингтоні. Здається, що китайський амбасадор не дістав бажаних заґевнень.

МУКДЕН, 15. 6. ПАТ. У звязку з поважною політичною ситуацією у Півн. Китаю японський міністер війни ген. Гаяші призначив ґенерала Ітаґакі начальним вождом збройних сил у Пекіні і Тіен-Тсіні.

До Шангай-Кван приїхало вчора 6 японських контрторпедовців, що прямують до Чі-Ку.

Ідеольоґічні загострення в СССР.

МОСКВА, 15. 6. ПАТ. „Ізвестія" стверджують, що в давнішім апараті центрального виконавчого комітету Єнукідзе через свою політичну сліпоту приябирав контрреволюціонерів, кол. міністрів, аристократів та аґентів Троцького, Зінов'єва і Каменєва. „Ізвестія" звертають увагу, що вбивство Кірова теж було висідом ослаблення революційної обережности.

Центральний комітет комуністичної партії наказує продовжувати пропаґандивну працю без літніх ферій, підкреслюючи, що конечно треба загострити боротьбу з меншевицькими есерівськими і ліво-комуністичними теоріями.

„Ізвестія" називають усіх опозиціонерів прихильниками Термідора, твердячи, що їх союзниками є „ліберальні деґенерати".

Нова морська конференція в осени.

ЛЬОНДОН, 15. 6. ПАТ. Райтер повідомляє, що вигляди скликати на осінь морську конференцію, в якій разом зі сиґнатаріями вашингтонського договору взяли би участь Німеччина й СССР, постійно зростають. Коли до Льондону повернеться Рібентроп, можна буде в загальних обрисах ствердити зміст наміреного англійсько-німецького порозуміння щодо того, щоби признати Німеччині 35 відс. тонажу Вел. Британії, якщо той відсоток буде торкатись усіх катеґорій кораблів. Тепер у переговорах устіпнять головно цифри тонажу і збровнь ріжних катеґорій. Покищо невідоме ще становище до такого договору Франції й Італії.

66 югословянських послів не бере участи у праці парляменту.

БІЛГОРОД, 15. 6. ПАТ. На вчорашнім засіданні скупщини затвердили урядово 303 мандати листи Єфтича і один мандат опозиційної листи Мачека. Решта 66 мандатів належать до опозиційних депутованих, які рішилися не брати участи у працях палати і не предложили своїх мандатів до затвердження.

Шпигунська афера в Мадярщині.

БУДАПЕШТ, 15. 6. ПАТ. Викрили тут широко розгалужену шпигунську організацію. У висліді [illegible] гостр[illegible] тайні слідства арештовано кількох мадярських громадян. Між ними одного директора з товариства плавби на Дунаю. У ту справу вамішаний один горудник і жінка. Розправу назначили на 26 червня ц. р.

—o—

Поклін нашим Могилам.

Львів, 15. червня 1935.

Зелені Свята були завжди Святом Могил. Серед розвилої у всій повноті природи і гону до сонця, що й людину будня поривав та опянював, якась сила мимохіть повертала людську думку до тих, що вже не бачать ні шовкової зелені, ні вимитого неба, ні золотого сонця. Так у днях найбільшого захвату життям звязувалися ми частиною нашої істоти з тими, з яких ми взяли життя і яких істнування, працю і змагання продовжуємо та несемо на наших раменах далі — відчували ми нашу безсмертність і тимчасовість. Бо й справді, ми — ланка великого життєвого ланцюга, кільце звязане з минулим і майбутнім, яке за кільканацять літ буде пересунене руками Історії в минуле, щоб зробити місце новому.

В культі могил є культ вічности, що додає нам сил вірити не в чучасність, а в те, що прийде. Містерія смерти розбуджує в нас думки про містерію народин — і в цьому велике значіння гробів наших предків, дідів і батьків, в цьому значіння Зелених Свят.

Але коли ще кільканацять літ тому ми ходили на цвинтар одинцем, кожний до гробу своїх найближчих — то тепер йдемо з іншою метою. Кільканацять літ тому ми ще не мали на цвинтарях могил, що булиб дорогі нам усім, що всіх нас вязалиб з минулим і всіх надихували думкою про нашу збірну безсмертність, усім давали віру в майбутнє. Ми заздрили сусідам, що мали такі могили й вертались з них іншими, як ішли до них: з розясненими очима, з піднятим чолом та почуванням, що його дає свідомість невмирущости народньої спільноти. Були тут і там і наші дорогі могили — великих наших політиків, мистців і провідників, але це були могили діячів слова, від якого до діла було далеко і може бути тому й ніколи про діло ми не мріяли та не вірили, що одиноку вартість при перевірці історичних цінностей має Діло.

Так було кільканацять літ тому в Зелені Свята, що теж були ясні сонцем і небом, теж заквітчані татарським зіллям і деревиною, теж були Святом Могил.

Нині цвинтар притягає усіх. Є між тими, що нині й завтра йтимуть на цвинтарі у чвірних, багато таких, що не мають на тих цвинтарях нікого з родини. А проте вони йтимуть туди й вер-

татимуться звідтам іншими, переміненими на душі, з подихом віри у безсмертність духа, за яке лягли ті, що їм поклоняємось.

У наші цвинтарі та могили влився навіть зміст, що ділає на нас не індивідуально, а збірно, по громадськи, всенаціонально. На тих цвинтарях ніби хтось поставив вівтарі з вогнями, що в наші душі кинуть нові іскри, пригаслі уже попелом буднів та притахлі під тягарем гіркої сучасности. Вівтарі ці маленькі, приземні, тихі і спокійні, як маєстат смерти, але якаж велика, крилата й небосяжна їх сила!...

Це — Могили Полеглих!...

Стоять вони сірими рядами, оправлені й оцементовані, з кількома непомітними квітками — як непомітна плямка крови на воякській шинелі. Стоять з однаковими хрестами, як однакове було життя, труди і смерть усіх Тих, що лежать під ними і скривають у собі наше найцінніше, все, що могли ми найдорожчого вирвати в Історії — тлінні останки Апостолів Чину. Так! Чину, що не знає фраз, ранг, похвал, а такого, що знає саможертву, самозаперечення і кидає все у жертву Тому, що прийде, Великому, Ясному, Безсмертному і Новому. І може саме тому, що поховані в цих могилах лягли в імя Прийдешнього, може тому стали вони безсмертні, як Прийдешнє і розвязалися з тою сучасністю, яка минає, бо й є межею тільки між Минулим і Майбутнім. І може тому мають вони силу передавати і нам щось з Прийдешнього.

Ідемож на Могили Полеглих! Не тому, що там цього чи того з нас син, брат, батько чи друг щирий. На цих могилах і так небагато буде рідних. Десь на якомусь сидітиме стара мати, що затерпла з болю, десь клячатимуть діти, цього року більші, як минулого. Зате будемо на тих могилах ми всі. Сини, батьки і брати великого Народу, що отими могилами дав доказ, скільки може і що може жертвувати, коли йде про його найвищі і найсвятіші Ідеали.

Будемо з цих могил вертатись окрилені новою іскрою безсмертности — вірою в наші кращі дні, у вартість і доцільність нашої, теперішньої праці, що напрямована на ці дні і йде серед громами й тучами обважнілої сучасности, твердим і впертим кроком. **А. К.**

Французько-московський союз.

I.

ІСТОРИЧНІ І ГЕОПОЛІТИЧНІ ПІДСТАВИ.

Франція і Москва лежать на двох протилежних окраїнах Европи. Ще в добі панування Людвика XIV. (1643—1715) Франція й Росія жили й ділали в двох цілком протилежних історично-геополітичних кругах, між якими не було майже ніякої взаємозалежної стичности. Тоді ще було можливо, що в двох протилежних геополітичних кругах Европи, на північному сході і на південному заході розігравалися майже рівночасно і без генетичного взаємного звязку два великі комплекси воєнно-політичних процесів, у яких йшло про панування означених місцевих европейських потуг на цих обмежених і тоді ще політично відділених від себе просторах европейської землі.

І так, на південному заході Европи в куті поміж Францією-Еспанією-Італією-Німеччиною і Нідерляндією йшло завзяте і затяжне змагання між Францією та Еспанією — чи радше, між Бурбонами і Габсбургами — за перевагу на цім відтинку Европи. Своє найвище напруження це змагання осягнуло в останніх літах панування Людвика XIV, у часі т. зв. **еспанської сукцесійної війни** (1701—1714). Це змагання кінчиться побідою Франції. У висліді, Еспанія була віпхнута на другий плян, Габсбурги були змушені постійно відступати, зате Бурбони осадовилювалися на престолах Еспанії і південної Італії. В той спосіб Франція стала на крайнім заході Европи вирішною потугою, щоби відтепер обернутися сконцентровано лицем до сходу, особливож у сторону Німеччини.

Докладно в тому самому часі на північно-східнім відтинку Европи йшло тоді завзяте змагання між Москвою і Швецією за панування над балтійським геополітичним простором. Тереном цього змагання було ціле балтійсько-чорноморське межиморя, отже в його орбіту входили Швеція - Бранденбургія - Польща - Волощина-Україна-Московщина. Висловом цього змагання була т. зв. **нордійська війна** (1700— 1721), у якій головними противниками були Швеція і Москва, а головними партнерами у змаганні шведський король Карло XII і московський цар Петро Великий. Тенденцією Швеції було вже від десятиліть створити шведсько-бранденбурсько-польсько-українську східньо-европейську політичну систему, в якої обсяг входив би комплекс земель балтійсько-чорноморського межиморя. Генеральною розвитковою напрямною тієї політики було створення могутньої балтійсько-чорноморської барієри, яка відтинала би натиск Москви із сходу на европейський захід. Цей саме зміст мають перипетії тодішньої шведсько-бранденбурської політики, далі намагання шведської династії Вазів опанувати польський престол (польсько-шведські династичні війни) і далі, політика шведсько-українських союзів за Хмельницького, Виговського і Мазепи. Цій тенденції протиставились напрямні московської експансії з сходу на захід. Москва змагала до того, щоби за всяку ціну проломити цю, відділюючу її від Европи шведсько-польсько-українську барієру. Петро Великий за всяку ціну рішив виломити собі в цій барієрі „вікно до Европи". Це змагання покінчилося перемогою Москви. Велика протимосковська барієра прорвалася найперше у її найслабшому місці, на Україні, в бою під Полтавою, в 1709 р. Вслід за тим пішло поневолення України Москвою, далі зломання і поділи Польщі, вкінці зіпхнення Швеції до значіння другого а то й третьорядної держави.

Подібно як французи по побіді над Еспанією і Габсбургами звертаються лицем **на схід**, отже проти Німеччини й Австрії, так теж від побіди Москви над Швецією-Польщею-Україною, Москва звертається лицем у сторону европейського заходу, щоби натискати на Европу в трьох напрямках. Головна велика „ударна лінія" йде в напрямку Балтику. За кілька десятків літ Москва опановує майже ціле східне балтійське побережжя, дістає доступ до моря і вривається таким чином на великий світовий економічно-політичний і торговельний шлях, що починається від Англії, біжить через північний Атлянтик, далі через Середземне Море, Червоне Море, Індійський Океан і кінчається нині в Японії. Друга напрямна московської експансії мірить у балкансько-чорноморський простір, щоби через тамошні проливи видобутися на Середземне Море і також тут влучитися до цієї великої міжконтинентальної океанічної дороги. В тій цілі Москва веде сім воєн із Туреччиною, інтригує без-

ГЕРМАН ШТЕР 17

ҐОНТАР.

Зачав зовсім тратити панування над собою. Його воля стала наче божевільна від усіх тих ударів та потрясень його зломаного життя.

Але в глибині його душі, зовсім далеко, ясніло в непорушнім спокою бліде світло, його одиноке здоровля. Над ним піднімався тремтячий відгомін, мов дотик мертвої руки; блакит неба, подібний до солодко завмираючих зіниць. І коли звичайне, щоденне єство його душі корчилося в отруйній люті, все, що було у ній святого, перебувало там у тій непорочній тиші.

Подібно граються весняні світла на диких филях розбурханого потока.

Коли сходив з площі перед церквою, не знав знову, куди йому йти. В село вертатись не хотів, бо на саму згадку про це робилось йому недобре. Але, що робити? — —

„Бігти — — — бігти — — до Р., там іде залізниця; можна чекати на поїзди й дивитися, хто висідає... піти поглянути на залізні гути в А., чи йти дорогою просто себе й дивитися на фіри, що їдуть... Боже мій! — Боже! — Ясні громи побили би це! А як прийду до хати, а там все по старому..."

Село В. було вже далеко за ним, а кругом нього море тихого колосся. Мряка зійшла з гір у низ, розпечене небо нависло над землею і мало ясно-сіру краску жевріючого заліза. Повітря, що його старий гонтар вдихував, було мов пекучий напій. Насуплені гори стояли наче в памороці. Денеде на синьо-зеленій рівнині непорушного колосся сторчав кущ, один як погрожуючий пястук, інший знову мов шукаюча помочі рука з болісно затисненими пальцями. [illegible] тремтяча, придавлююча спека.

Страшна лють і погрози, тремтіння й гарячі мольби, розпруження всіх приспаних сил було в нім і кругом нього. Хотів утекти від того стану, але стрічав його всюди, де лиш повернувся.

Як так ішов скорою ходою, відчував хоч те, що він безпечний у шорсткій поволоці свого сильного тіла.

Тому тікав у самообороні далі крізь села й поля, по лісних дорогах.

Деколи причалював до коршем, де було повно людей. В гаморі, що приглушував одноманітний біль його душі, находив спокій. Аж якесь слово, що падало від котрогось стола, підривало його й гонило знову далі.

І знову мандрував.

Раз був певний того, що все добре піде: тоді гладив по личках стрічні діти й давав їм гроші; другим разом здавалося йому, що ніщо не вдасться: тоді шкандибав втомлено і бурмотів тихо до себе; то знову находило на нього обурення: тоді спльовував щохвилини і відповідав на поздоровлення прохожих хрипким сміхом.

Дуже часто ставав на гостинці, обертався в сторону гори Ешберг і дивився туди на самітну хатину, чи не повіває коло неї вивішене білля. Знав, що це безцільне і що нічого не побачить там у далечі, в тих розпарених мряках, а все таки оглядався щохвилини в болісно тужнім бажанні згоди.

У вівторок рано був у В., чотири милі від свого села.

В коршмі запитав шинкарку, що мала довге лице зі самими прямовісними моршками, як далеко ще до Б.

„Добрих вісім годин ходу. Хочете ще нині зайти туди?"

Він притакнув.

„Ну, то нема що зволікати. Нині буде певно страшна буря."

Заплатив жінці й пішов.

З душних мряк зробилися чорні хмари з брудно-червоними берегами. Вони присіли майже на землі. Охляле листя висіло на деревах і кущах. Ластівки літали низько над землею. Втомлені коні волікли ся з спущеними головами по гостинцях у хмарах пороху та смітя. Коли візник підганяв їх ліниво батогом, то махали невдоволено хвостами, але ні трохи не поспішали. Зяблики свистали протяжно болісним свистом. Духота стала нестерпна.

Але це підбадьорювало старого лише ще більш. Чим ряснійший піт обливав його тіло, тим більш уперто йшов далі.

Мов зі замкненими очима, не чуючи нічого, йшов твердою ходою до своєї цілі.

„Я мушу, мушу!"

Лиш ті слова. Вони були всім у його душі. Все його життя зосередилося в тих двох словах.

Вподудне відпочав кілька годин і рушив далі.

В хмарах почувся перший гуркіт. Зірвався вітер. Закрутив стовпами пороху. Листя на деревах стало тривожно тремтіти. На тихих водах піднімалися филі. В хатах гасили вогні. Перелякані люди говорили пошепки. День скоро погасав і тікав у далечінь. Дрижучи надходили вечірні тіни.

Гонтар входив на гору Ешберг.

Його серце било голосно й перші великі каплі дощу стукали в деревляні дахи як ток, наводячи жах.

Він прискорив ходу.

„Але, як не є, але, як не є". — тремтіло в нім усе зі страху перед тим, що тоді мусить статися.

„Ах, ні! — Ах, ні!"

Однак його ноги ставали мов деревляні, чим ближче приходив до хати.

настанно на Балкані, роздуває славянофільський рух, щоби через Галичину, Чехію, Болгарію і давну Сербію забезпечити собі „з флянки“ те виторівльне панування над Чорним Морем і проливами. Врешті третя лінія московської експансії вдаряє своєрідною „фронтовою атакою“ на самий центр Европи, отже передовсім на Польщу, яку роздавлює, щоби врешті у 1914 р. зударитися безпосередньо з Німеччиною.

Осьтак, на переломі XVII. і XVIII. ст. на двох протилежних собі окраїнах Европи виростають рівночасно дві величезні політичні потуги, які виявляють природну тенденцію ділати зі своїх окраїнних позицій концентрично на середину Европи, виявляють намагання стискати і гнобити усе те, що находиться поміж ними посередині. Від того часу континентальна Европа находиться постійно у своєрідних французько-московських обняттях; ці дві потуги, це немов би молот і ковало, між якими оце вже через два століття кується історична доля цілого середньо-европейського геополітичного комплексу. **Саме тенденція цих двох потуг, Франції і Москви, ділати зі своїх позицій концентрично на середину Европи є найглибшою політичною підставою французько-московського Союзу.**

В противенстві до того, та середина Европи, тиснена у французько-московському обняттю, виявляє **відосередні, ексцентричні** політичні тенденції, отже природне стремління розгортатися з нутра на зовні. Звідси бачимо природну тенденцію Німеччини опанувати Балтик, зокремаж своє Північне Море, щоби цією морською дорогою мати вихід у „світ широкий“; далі бачимо тенденцію Німеччини ломити силу Франції у безпосередньому змаганні; далі, німецько-австрійську союзну тенденцію пробивати собі дорогу через Балкан — чорноморські проливи — Малу Азію та Індійський Океан („лінія Берлін-Багдад“). Далі у звязку із того роду відосередніми прямуваннями, що виходять із центру Европи на зовні, бачимо природну тенденцію України та Польщі, при оперті плечима на середущу Европу, поширюватися на Схід, в протимосковському напрямку. Те, що Німеччина, Австрія, Мадярщина, Туреччина, почасти Україна і Польща творили підчас минулої великої війни по суті один великий спільний політичний комплекс (т. зв. політичний комплекс „Центральних Потуг“) не було випадковим. І також те, що нпр. нинішна Польща відірвалася політично від Франції і почала шукати спільної мови з Німеччиною, Мадярщиною, тощо — також не є річчю припадку. В основі всіх того роду середньо-европейських політичних процесів лежить природна тенденція концентрувати тутешні сили для ділання і поширювання себе з центру на зовні.

Таким чином французько-московський союз не є лише справою коньюнктури; це не є союз, що його заключують для якоїсь хвилевої, часово і тематично обмеженої потреби. Він є явищем **потенціяльним**, чимось, що зроджується, відроджується і постійно втримується немов би „само зі себе“. Коли дивитися на справу з чисто **політичного** становища, то цей союз є річчю природною, **органічною**, дарма, що нпр. зі **соціольоґічної** точки погляду може бути явищем наскрізь штучним і неприродним.

Зенон Пеленський.

Страхіття большевицького заслання на Соловках.

НЮ ЙОРК, 25. травня, (Вл. кор.) Покінчивши з описом страхіть на Україні та в інших частинах на півдні Совітів, почали ґазети Герста містити інші описи. На чергу прийшли Соловки.

„Ню Йорк Америкен“ передруковує брошуру російського місійного товариства, видану в Льондоні п. з. „Соловки живий цвинтар“. Брошуру написав письменник, що скривається під псевдонімом „Ерастус“. Вийимки з цієї брошури поміщує „Ню Йорк Америкен“ для зясування страхіть на Соловках.

Ерастус каже, що соловецький табор нараховував яких 30.000 вязнів, переважно інтелектуалістів, яких підозрівали у неприхильности до совітського уряду. Між інтеліґенцією значну частину творять епископи, священики та псаломщики.

Крім інтелектуалістів засилають на Соловки також злодіїв. „З огляду на теперішне положення в Совітах — пише „Ерастус“ — там краде кожний, від комісарів до нуждарів. Цілу Росію витрабовують і вже не стало нічого. Уряд поконфіскував усе населенню, а ті що конфіскували, також потратили“.

З Франції вивозять золото.

ПАРИЖ, 15. 6. ПАТ. Вчора з летовища Ле Бурже забрали літаки поважну скількість золота ваги 12.000 кґ. і вартости 20.000.000 фр. Золото призначене до Льондону і Брюсселі.

Національну свідомість ширить українська книжка і преса, тому жертвуйте датки на купно книжок для наших братів на заході.

Йому здавалося, що йде по розмоклій землі і він в ній грязне. Мусів твердо ступати, щоб не впасти. І враз загремів його хід під освітленим вікном.

Параська й Іван сиділи при столі.

Вони чули, що старий прийшов, але не відчинили дверей від своєї кімнати.

Гонтар стояв тихо в темних сінях і віддихав тяжко й нерішуче.

Вкінці пішов мов у паморосі до своєї кімнати— — —

Затухле повітря, як звичайно!!! —

Хотів засвітити сірник. Але руки дрожали йому так, що коробка зі сірниками впала на землю. Зігнувся зі стогоном, щоб її пошукати, але пальці його були мов мертві і як її на долівці намацав, не міг замкнути руки.

Вкінці-вкінці заблимало світло...

— Буря зачала греміти.

В кімнаті було все так, як він лишив: розкинена постіль смерділа брудом; по кутах висіло павутиння, вкрите грубою верствою пороху; долівка чорна мов у стайні; під столом його подерте, брудне білля.

Жадібно дивився на все. Голодними очима проникав ще раз і ще раз правдиву дійсність. І пив її мов шумуючу трутину. Від цього давило його внутрі: душився.

Буря на дворі росла. Заревів ліс. Перша блискавка! І грім, що аж ціла хата затремтіла. Це був удар у груди старого, мов різкий приказ.

Гонтар поблід ще більше і хвилину задумався. Але тепер розшалілася природа: струї дощу били безнастанно міліонами батогів по филях вітру, що той мов божевільний гонив просторами ревучи й сіяв вогнем блискавок. Скелі стогнали гострими провалами, води сміялися мов у божевіллі.

(Докінчення буде.)

Франція і німецько-анґлійські морські розмови.

ПАРИЖ, 15. 6. ПАТ. Згідно з дециціями ради міністрів нині, як подає аґенція Аваса, відповідні департаменти мін. маринарки працювали над текстом французької відповіді на комунікат британського уряду у справі німецько-анґлійських розмов. Можна здогадуватися, що текст французької відповіді буде згідний з означеними учора тенденціями і що поставлять умовні застереження щодо признання Німеччині 35 відс. британської фльоти. Французьку відповідь перешлють до Льондону щойно вівторок.

Здається, що в цій справі мала місце виміна думок між італійським і французьким урядом. Треба зазначити, що тільки ті дві велико-держави з сиґнатарів вашинґтонського уряду не висловили ще своєї опінії у морській справі.

Візита анґлійських комбатантів у Берліні.

БЕРЛІН, 15. 6. ПАТ. На запрошення німецьких союзів комбатантів, делеґація „Британського Леґіону“ приїде до Берліна 13. липня. Це перша візита британських комбатантів у Німеччині від війни.

СОВІТСЬКІ ТРІЮМФИ.

15-роковини залишення Київа польськими військами.

Київська преса з 10. і 11. ц. м. переповнена статтями й споминами, присвяченими здобуттю Київа совітськими військами 12. червня 1920 р. Звертають на себе увагу такі кличі, друковані грубими буквами: „Через погром польських окупантів трудове населення Совітської України й цілого СССР показало, як уміє боронити своєї соціялістичної батьківщини“. („Вісті“). „Ніяким Радзівілам, Санґушкам, Шептицьким (?) і Левицьким (?) не вдасться вкрасти ні пяди української колхозної землі“ („Комуніст“). „Ані пяди чужої землі не хочемо, але й ані пяди своєї землі не віддамо нікому“. („Комуніст“). М. і. часописи містять такі статті: С. Лазоверт: „Хай тямлять панове Радзівіли“. С. Вядро: „Памятні дні“. (Про побут польських військ у Бердичові). Е. Шайдеман: „Поразка III. польської армії“. (ВУ.)

Німецька книжка про голод у Совітах.

Появилася книжка д-ра А. Лявбенгаймера п. з. „Унд ду зіст Совет ріхтіг“ — „І ти бачиш Совіти як слід“, видану в 1935. р. накладнею Нібелюнґен Ферляґ в Берліні та Ляйпціґу.

Вона обіймає 350 сторінок і страшними красками малює відносини в Совітах. Третина книжки це фотографічні знимки ріжних сцен та предметів. Є між іншими фотографічна знимка одного цвинтарища, а на ньому ціла гора трупів замерзлих і непохованих. Не було кому викопати для них спільного гробу і вони пролежали цілу зиму.

Описи доведені до другої половини 1934 р.

Книжка обіймає в більшій частині дописи німецьких кореспондентів з усього Совітського Союзу. Як мотто подані на вступі слова: „По плодах їх пізнаєте, хто вони“.

Деякі картини були вже використані часописами Герста при описі голоду на Україні.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати поштовими марками.

З української преси.

У путах фрази.

(Як реагує наш „націоналістичний“ світ на теперішню ситуацію?)

Під таким наголовком находимо в останній „Меті“ з 16. ц. м. статтю, яку передаємо у широких витягах:

В одній з наших попередніх статтей висловили ми погляд, що нова виборча ординація, парляментарні вибори, які відбудуться на її підставі й уся звязана з ними практика, буде для нас першою справді поглядовою лекцією сучасної державної методики правління. Вона примусить нас не лише теоретично, але й практично, не лише на малих відтинках громадського життя, але й у його цілості пізнати докладно теперішню державну дійсність і заставить те життя відповідно до тієї дійсности достосовуватися...

...Безумовно є обовязком усіх груп і громадських чинників, навіть тих, які ведуть опозицію, також означити себе в створеній політичній ситуації, виявити своє становище до цих важливих актів, які просто врізуються в наше живе тіло. Булоб це нездорове явище, колиб така реакція була однобічна, коли національний організм у цілости поставивсяб — всеодно негативно чи позитивно — але однаково до зовнішнього натиску. Тому, з перспективи цілости нашої політики, важне не лише те, як реагує, скажім, реальний табор напр. на нову виборчу ординацію, але й ті групи громадянства, що деклямують про новий світ, нові сили, нову добу українського націоналізму, вважаючи себе його творцями.

Послухаймо двох голосів двох українських політичних груп, які ведуть кампанію постійно на два фронти: проти себе і проти теперішнього конструктивного українського табору, лаючи його просто „угодовецьким“.

Перший голос даймо „Рідному Ґрунтові“, органові, що хоче „оформлювати ідейно й політично великі зусилля широких кругів українського громадянства — того, що на всіх ділянках життя творить нові вартости, здійснює нові, великі почини“. Цей орган неначе радіє, що українські політичні партії не могтимуть ставити, а за тим вибрати до парляментарних тіл незалежних кандидатів. Він пише:

„Польський сойм стане безпартійним. Ті з опозиційних польських і українських партій, що втиснулися до нього, пристосуються старанно до нових умовин парляментарної боротьби. Вага і роля державної польської влади і адміністраційного апарату зросте. У внутрішньо-польському відношенні буде це дальшим показчиком ідейно-політичного яловіння суспільних процесів на ґрунті політичної безідейности, в межах безпартійности.

У внутрішньо-українському відношенні зміна зайде настільки, що нові умовини так званої парляментарної боротьби на терені польського сойму змусять опортуністичних партійних представників до них основно пристосуватися. І вони це зроблять. Але якаб не була їх тактика і в якім би імені вони не пробували говорити — це всеодно не відповідатиме реальному укладові сил в українській суспільности“

Другу виписку робимо зі знайомої нам уже не від нині „Батьківщини“. Ось її становище:

„Як з цього видно нова виборча ординація замикає до сойму і сенату вступ політичним партіям, а тимсамим і вступ українським політичним партіям. Від тепер не буде вже ніяких умандатованих репрезентацій народу, за яких себе вважали наші партійники. Тепер вже не можна буде говорити про провід нації, що повстав із того роду виборів, так як не можна проводом народу назвати на місцях всю війтівсько-лавницьку кумпанію. Світ партійництва входить в небуття, йому на зміну мусить прийти новий світ, — світ творчої національної праці. І провід народу треба творити на інших засадах, як досі. Проводом будуть не ті, що заслужилися партіям, але ті, що заслужилися нації“.

Може це буде видаватися для наших читачів парадоксом, коли напишемо ми, отже окричані вже партнери української реальної політики, що нам справді жаль, коли наша політична „опозиція“ вміла здобутися лише на такий вияв своєї політичної мудрости. Політичний примітивізм якихсь груп громадянства йде не лише на їх виключний рахунок. Він обтяжує, на жаль, також ціле громадянство. Це вагання українського нібито-націоналістичного табору поміж комплексами дітвацької зарозумілости і зле укриваного почування маловартности чи нездарности, коли йде про відповідальні, справді далекосяглі справи — вказує на щораз більший упадок, просто примітивізацію українського політичного життя. Сьогоднішний український забріханий примітив не вміє піднестися на вищий щабель громадського відпору. Він не розуміє як узагалі можна вести боротьбу за свої національні права також у нутрі якоїсь чужої установи, також серед чужих умовин. Такий примітив допускає в політичній боротьбі лише дві можливости: або збунтуватися, або схрунити. Третьої він не бачить. І тому сам він, або просто втікає від справжньої боротьби — або — бунтується. Та в обох випадках при тому лається. На право й на ліво і до схочу, а найважніше для нього, що — безкарно. Нагадується один український, просто безсмертний тип, про якого народня поговірка каже, що він сидить на стерні й хоч його стерня коле, то він її просто лає.

Стоїмо перед поважною загрозою ліквідації дорібку цілих поколінь. Не маємо сили, щоби умовини, серед яких живемо, змінити. В таких часах годувати націю фразами не можна. Тим менше можна її фразами вести. Коли нема оригінальної думки, не то почину, то треба мати відвагу бодай мовчати. Втекти за окопи забріханости й лайки, це значить поглиблювати хаос...“

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— В місті Овальде у стейті Тексас вилили ріки. Досі ствердили 8 випадків смерти серед жертв повені. Стрaт около 2 міліони долярів.

— У Спрінгфільд у стейті Ілліноіс дійшло до зудару між страйкерами і поліцією Три особи ранені. Поліція, розганяючи юрбу з 500 робітників, ужила сльозних бомб.

— В Еспанії кортези ухвалили внесок про кредити у сумі 200 міліонів пезетів на боротьбу з безробіттям. Проєкт передбачує публичні роботи через 13 місяців.

— През. Рузвельт підписав учора ухвалений конгресом закон про продовження змодифікованої „Найри“ до квітня 1936. р.

— У місцевості Малаґо недалеко Барцельони скажений пес покусав 23 особи. 13 з них померло. Епідемія скаженини поширюється у Кордобі.

— В пятницю точно в год. 12-ій послідувало перемиря на фронті Ґран-Чако.

— Уряди Мадярщини, Латвії і Литви повідомили державний департамент Америки, що рати за 15. ц. м. воєнного довгу не заплатять.

— Вчора над Парижем і околицею перейшла нагальна буря, що заподіяла великі шкоди.

— В Мецу відбулася маніфестація організації „Кроа де Фе“ з 4.000 учасників. Полк. Де Ля Рок виголосив довшу промову. Не зважаючи на погрози спільного комуністично-соціялістичного фронту збори відбулися без інцидентів.

— До Данціґу прилетів літаком президент німецького державного банку д-р Шахт, який вечором виголосить відчит.

З польської преси.

„Бюлетин“ про Українську Загальну Енциклопедію.

В останньому числі „Бюлетину Польсько-Українського“ з 16. ц. м. находимо на першому місці статтю п. н. „Перша Українська Енциклопедія“, в якій підкреслено справжній культурний подвиг, що в нинішніх найважчих книгарсько-видавничих обставинах українці спромоглися видати великий твір на 4042 півсторінок, та ще й такого солідного змісту і в такому мистецькому виданні, що заслуговує на найбільш річеву оцінку найсуворіших критиків.

Після інформаційного огляду „Бюлетин“ підкреслює особливе значіння УЗЕ для поляків своїми „українікáми“ та зокрема частиною „Україна“, що творить книжку в книжці. Навівши наголовки всіх статтей у відділі „Україна“ Редакція „Бюлетину“ пише таке:

„Ми навели навмисне подібний список статтей, що складаються на відділ „Україна“ в Енциклопедії, щоби самими наголовками доказати, що та книжка необхідна для кожного поляка, що займається з тих або інших причин українською проблемою і має стичність з українським населенням. Поява Енциклопедії в такому вигляді і характері перекреслює теж арґумент, що його нераз можна почути з польських уст, що ділове пізнання українських справ унеможливлює відсутність синтетичного інформаційного огляду всіх найважніших відомостей в одному творі. Українська Енциклопедія, особливо її частина „Україна“, дає такий ідеальний збір відомостей з ділянки українознавства, „хемічно випраний“ з усіх тенденційних домішок з усіх „красноречивих“ фраз, виготовлений найбільш фахово і совісно.

Справді: Українська Енциклопедія повинна надзвичайно допомогти не лише польській публіцистиці і науковцям, але також, а може у ще більшій мірі, людям, які з титулу виконування своєї професійної праці змушені стрічатися з українцями й українськими справами, забірати про них голос та вирішувати їх. Маємо на увазі адміністраційний апарат, політичну адміністрацію, яка не може обійтись без великого обсягу знання предмету, що творить проблему величезної ваги і для держави і для цілого польського народу. Українська Енциклопедія, як джерело теоретичних відомостей про українців, їх край, їх змагання і питоменности, культурні вартости, їх історію і людей, — та Енциклопедія може і повинна відіграти велику ролю для ревізії цілого ряду поверховних або зовсім помилкових поглядів, які для обох народів, для справи і для держави нераз вже видали і можуть видати жалюгідні практичні наслідки.

По катастрофі у Райнсдорфі.

100.000 мр. для жертв катастрофи.

БЕРЛІН, 15. 6. ПАТ. У звязку з катастрофою у Райнсдорфі німецький канцлер Гітлер переслав до заряду фабрики кондоленційну телеграму і водночас призначив 100.000 мр. на поміч для жертв катастрофи.

БЕРЛІН, 15. 6. ПАТ. Німецький міністер пропаґанди д-р Ґебельс був нині у Райнсдорфі, де відбув конференцію з представниками влади та дирекції фабрики „Wasag“.

БЕРЛІН, 15. 6. ПАТ. У звязку з катастрофою експльозії у Райнсдорфі висловили нині кондоленції німецькому урядові: папський нунцій Орсеніґо, шарж д'афер французької амбасади Арноль, шарж д'афер польської амбасади Любомірський, шарж д'афер італійської амбасади Діяна та посли Чехословаччини, Данії, Австрії і Болівії.

Ще про дитячі оселі.

Оселі для дітей — уладжувані рік-річно Т-вом Охорони Дітей і Опіки над Молодю у власних віллях у Старяві к. Хирова і на Остодорі к. Підлютого здавна здобули собі вже повне признання родичів. Батьки з найбільшим довір'ям віддають свої діти під опіку управителям і впорядчикам оселі.

Гарні гірські та підгірські околиці. багаті в чатинні ліси, здорове повітря — все те впливає корисно на здоров'я дітей. Не менше корисний вплив має відповідне приміщення у віллях, дбайлива состійна педагогічна та лікарська опіка, добрий пятикратний харч, цілоденні організовані забави та розривки.

Учасники поділені на маленькі гуртки, кожний під опікою свого впорядчика проводить весь час на забавах, відповідних для віку кожного учасника. Витворюється гарне й миле для учасників співжиття. Через забави вчаться слухняности й карности, звикають до ладу і самостійности. Всі учасники виносять з оселі найкращі спомини, діти літами згадують про неї, чого доказом є численні зворушливі листи дітей до опікунів осель.

Оселя більше як якийнебудь інший спосіб переведення ферій може дати дітям те. що називають психольоги повнотою дитячої радости та здоровля. Майже всі діти прибувають за один місяць оселі на вазі від 0.50 до 2.50 кг., набувають відпорности на недуги, гартуються.

Т-во Охорони Дітей і Опіки над Молодю веде цього року крім осель для молоді чотири оселі для дітей: від 19. червня до 16. липня в Старяві для хлопчиків і дівчаток під проводом довголітних керманичів осель: гп. дир. Л. Бачинського з Перемишля, проф. Т. Білостоцького і І. Кліща зі Львова. На Остодорі, від 21. червня до 19. липня для дівчаток під проводом: п. проф. Савини Сидорович. У другому сезоні (липень-серпень) на Остодорі для хлопчиків. До перших осель є ще декілька місць, тому треба спішитися зі зголошеннями (приймає: І. Кліщ, Львів, вул. Хлопіцького 26), також ближчі інформації

Арештували вдову по Леніні.

Варшавські часописи принесли вістку в Москви, що після останніх посунень у відношенні до опозиції видали приказ арештувати вдову по Леніні. Її посадили в домашньому арешті під строгим наглядом.

Арешти фашистів в Еспанії.

ВІҐО, (Еспанія), 15. 6. ПАТ. Поліція приловила нелеґальні збори фашистів. Арештували 41 осіб, при яких найшли револьвери, кинжали й ґумові палки.

Ще про український Національний Конґрес у Київі 1917 р.

Незнаний мені особисто п. П. Феденко помістив у „Ділі" з дня 12. червня ц. р. статтю „За обєктивізм в оцінці історичних фактів", яка відноситься до моєї статті про „Український Національний Конгрес у Київі 1917. р." про що я писав у „Ділі" з дня 18. квітня ц. р.

Приходячи до місця, в якому я писав, що „загал конгресу, зокрема так, як і загал українського народу був розентузіязмований, захоплений здобутками революції, ставив може ненадежно оформлено, а більше чуттєво та відрухово максимальні політичні домагання. Натомість відповідальні чинники йшли тоді на компроміси, оглядалися на гасла міжнародного братерства, боялися, щоби, борони Боже, не стягнути на себе пятна зрадників революції і т. п. Тому й не диво, що конгрес проходив під знаком домагання автономії й федерації з Росією та виявляв велику увагу до справ національних меншин".

Пан П. Феденко каже, що „кожне речення треба тут зважити й оцінити згідно з історичними фактами. П. Бачинському подобається думка, що мовляв, народні маси вже в квітні 1917. р. ставили „максимальні політичні домагання", але на перешкоді виявленню цієї народньої волі були відповідальні чинники". Дальше говорить п. П. Феденко, що тодішня маса, це „нарід анальфабетів", „без національної свідомости" і т. д. і тому не міг ставити „максимальних політичих домагань; „колиб Центральна Рада в перших місяцях революції проголосила незалежність України, то вона булаб у тойже день знищена російською військовою силою (якою?) при байдужности українських мас".

Пан П. Феденко наводить ще й інші факти, які мають свідчити, що тодішній провід робив добре.

Дотично Українського Національного Конгресу, то вправді я в ньому участи не брав, (не знаю, як п. П. Феденко), але всеж таки історик п. Дмитро Дорошенко, каже: „Перші Українські Зїзди, а особливо Національний Конгрес, **проходили під знаком справжнього національного ентузіязму, але провідники руху,** починаючи з самого Грушевського, мабуть не вірили, що при помочі чисто національних гасел можна потягнути за собою народні українські маси". (Історія України 1917—1923. рр. І. том, стор. 75.).

„Дуже рано — читаємо далі в Дорошенка — було піднесено подекуди гасло **самостійности України.** Так уже на першій українській демонстрації в Києві було несено більше десятка прапорів з написом: „Хай живе самостійна Україна", або „Хай живе самостійна Україна з Гетьманом на чолі". Український військовий рух у **перші часи,** доки провід не захопили у ньому **соціялісти,** розпочався і йшов виразно під самостійницькими гаслами. Але про самостійність України **самі офіційні представники українського руху** говорили як про щось **непотрібне".**

„Салдатська **маса дуже охоче йшла на на**ціональні гасла і залюбки приймала історичні назви при творенні рідного війська. Повстають полки Б. Хмельницького, Полуботка, Дорошенка". (Дорошенко.).

„Ішла стихійна і самочинна українізація війська. В Умані салдати 14. піхотного полку зажадали переіменувати їх в український полк ім. Гонти. В Житомірі піхотний полк переіменував себе на полк ім. Петра Сагайдачного. В Ростові на Дону утворився полк ім. П. Полуботка, до якого зразу вписалось 5.000 салдатів українців з місцевої залоги. В Саратові утворився полк ім. Мазепи. а в Москві „Український Запоріжський Полк". Так само у Пензі, Казані й інших містах. („Січ" 1929. ч. 16).

Полонені у Фрайштаті на вістку про революцію уложили петицію до Тимчасового Правительства з 20. тисячами підписів, в якій домагались, щоби український нарід дістав повні національні права на своїй власній землі".

Щоб піддержати **самостійницькі** настрої й течії, полонені рішили вислати на Україну свого уповноваженого, доручили йому „наказ", який підписало понад 18. тисяч вояків-українців. У Київі офіційні круги не хотіли його навіть приняти. А був ним член Президії Союзу Визволення країни, Ол. Скоропис-Йолтуховський. (Історія України. Д. Дорошенко, стр. 36).

Дотично „фальшування" документів, що бачить п. П. Феденко у мене, а саме, де я написав, що Центр. Комітет Української Соціял-демокатичної робітничої партії, перед Українським Національним Конгресом у квітні 1917. р. рішив: „Скликати конференцію всіх соціялістичних організацій, які працюють на Україні, щоб обміркувати справу про сепаратистичні змагання Української Центральної Ради, яка скликає в скорому часі Український Зїзд — Українські Установчі Збори" — то таку постанову справді винесено, але на зборах „Київського Комітета соціял-демократів большевиків, а не на зборах Центр. Ком. УСДРП.

Але я думаю, що ні УСДРП, ні п. П. Феденкові ніяка кривда не сталась. Бо таких квіток, подібних до ухвали Київського Комітета соціял-демократів большевиків, по стороні Української Соціял-демократії та її визначних членів, було цілі десятки та сотні. І ось щось „не-фальшованого" для п. П. Феденка: „І саме в часі Українського Національного Конгресу, появилася в „Робітничій Ґазеті" (ч. 7. з дня 8. IV. 1917) стаття п. В. Винниченка, яка виразно го казала, як дивляться круги, які заступав Вин-

Вистава при фаховій ґімназії Василіянок.

Пишуть у нашій пресі чимало про те, щоби наше теперішне молоде покоління посилати до фахових шкіл. Приготовити наш доріст на життєву дорогу практичним званням стає єдино доцільне. Довголітні дуже коштовні студії мають звичайно у наслідку безробіття. Поминувши матеріяльну сторінку (діти сидять у родичів) має воно теж морально поганий вплив на молодь, коли вона з заложеними руками сидить бездільно. Інакше виглядає справа по закінченню фахових студій. Наша провінція може примістити ще чимало фахівців практичного звання і тимсамим страх перед безробіттям в практичних фахах покищо безпідставний. Кравецтво, білизнярство і тим подібні фахи дуже доцільні для нашого жіночого дorosту. Фахова жіноча гімназія Василіянок виховує ряд українських фахових робітниць і поволі заповнить ними прогалини у нашім господарськім житті. Чимало українських кравчинь і ін. фахових робітниць знайдуть варстати праці, які самі собі створять.

Вистава ця є переглядом — так би сказати — іспитових праць, учениць фахової гімназії Василіянок. Бачили ми там чимало суконь від літньої аж до пополудневої. Сукні ці виконані з добрим смаком. мали доволі оригінальні зразки. Викінчення їх дбайливе. Окрему увагу звертали доволі численні експонати ручних робіт: серветки. обруси. накидки, подушки, хустинки, бігуни тощо. Приклади теж найновіший модерний. досить примітивний спосіб вишивання, але є і наші „хрестики". Краса модерних вишивок полягає головно в добрім розміщенні узору і в умілім і дискретнім доборі колірів. Дуже дотепно виконані з грубого рядна зрегарні накидки на отоману. Вистава ця робить дуже корисне враження.

М. Н.

ниченко, на організацію війська. Стаття висміювала, що „на кінчиках багнетів можуть маяти не тільки червоні стяжки свободи, а й чорні пасма реакції", „насильства абсолютизма"... З неукритою злістю глузувала стаття з пробудження української історичної традиції: „Замиготіли в очах червоні жупани, контуші, запахло димом гармат, свіжою кровю, гнилим трупом (але, здається, що п. Винниченко того всього на війні мало нюхав, прим. складача). Бунчуки, булави, дипльомати, пани-державці".

А знова „Робітнича Газета" (ч. 10. з дня 12. IV. 1917) подає статтю за підписом того самого автора: „Не своєї армії нам соціял-демократам і всім щирим демократам треба, а знищення всяких постійних армій".

Певно знає п. П. Феденко і те, що в 1917 році на одному із зіздів укр. соціял-демократичної партії референт М. Ткаченко говорив: „Що українська демократія повинна виступати тільки під гаслом федерації, яка веде до розвитку продукційних сил і наближає її до соціялізму". А коли на цьому зізді М. Порш вказував, що між Україною і Росією істнують протилежности економічних інтересів, радив не зрікатись на завжди самостійности України, то Б. Мартос рішуче виступив проти нього. Він казав, що **Українська соціял-демократія як партія інтернаціоналістична** повинна змагати до тісних звязків, до солідарности народів. Її остаточна мета федералізація Европи, але не шляхом самостійности окремих держав, а шляхом поширення і розвитку федерації".

Або хай загляне п. П. Феденко до Історії Д. Дорошенка, стор. 157, де кажеться, що в „Народній Волі", ч. 157, була стаття Грушевського під наголовком: „Рятуймо російську федерацію!" У ній читаємо: „Коли великоруський центр не спроможе більше організувати своїми силами революційного соціялістичного правительства — то народи й области, які стоять на федеративнім прінціпі повинні прийти в поміч великоруській демократії... Федеративна Росія для нас рідна і потрібна і ми мусимо її порятувати всіма силами..."

І не лише я думаю, що ставка на **націоналізм** була би не завела України у московську неволю, але Д. Дорошенко в своїй Історії на стор. 185 думає, що „справді можна було одушевити людей образом незалежної, самостійної України, але кого могла одушевити добровільна федерація з державою, яка 250 років гнобила Україну і душила український національний рух?"

А знова С. М. Шемет каже: Наш тодішний провід змарнував весь національний порив у військах, пропустив найвідручніший момент для сформування української армії і в той спосіб підготовано всі будучі катастрофи наших державних змагань".

В одному має п. Феденко рацію. А саме, що я пишучи мою статтю в „Ділі" з дня 18. IV. 1935. рахував не **незнання** молодших людей. Так. Я хотів їм вказати ті хибні шляхи, на які вступив був тодішний провід, я бажав виказати, що нам не був по дорозі соціялізм та федерація і що змарновано національний зрив українського народу.

Василь Бачинський.

Свято мало на меті підсилити німецько-українські культурні взаємини. До почесного комітету належали з німецького боку м. і.: баронова Кармен ф. Мірбах, баронеса Маймі ф. Мірбах, п-і Карнап, п-і Фалькенгайн, Гребен, п-і Еріка ф. Гельдерн-Кріспендорф, п-і Марія ф. Гаген, п-і д-р Ліст, п-і Олена ф. Ностіц-Вальвіц і ін.

— **З упадком хліборобства банкротують фабрики.** В дуже критичному положенні знайшлися фабрики рільничих машин і знарядів. Наслідком загальної господарської кризи та безвихідного положення хліборобства, яке нічого не купує і не платить довгів, фабрики втратили свій оборотовий капітал і мусіли припинити продукцію. Деякі з них не продукують взагалі нічого.

— **Стихійна катастрофа в Перемищині.** Над деякими громадами перемиського повіту перейшла 13. ц. м. градова буря, залишаючи за собою велике знищення. В районі збірної громади Міжинець град знищив засіви до тла. Подібно в громаді Підмойстя. В короткому часі це вже друга градова катастрофа, що навістила Перемищину, одна жахливіша від другої. Засіви знищені декуди так основно, що поля треба вдруге переорювати. Величезні простори зовсім пусті, якби витолочені тисячами кінських копит. Від граду згинуло багато бузьків, по лісах лежать убиті заяці. В Руському Селі від грому вибухла пожежа й знищила кільканадцять будинків. Населення, що знайшлося в безвихідному положенні, потрібує негайної допомоги.

— **Зловживання в старостві.** Секретареві староства в Мостиськах, Фр. Рабейові доказано, що брав хабарі за звільнення новобранців від військової служби при полагоджуванні т. зв. реклямацій. Наслідком того його арештовано і відставлено до карно-слідчої вязниці в Перемишлі. Крім того припинено в урядуванні двох інших урядовців мостиського староства.

— **Стрілянина на Цитаделі.** Власник винарні у Львові Ришард Штадмілер оженився зі своєю склеповою панною собі на біду. Вона познайомилася з польським письменником Болеславом Евстахевичем і сходилася з ним потайки. Минулої пятниці п. Шт. стежив здалека свою жінку, що вибралася на прохід. Зайшов за нею аж на Цитадельну гору, де серед дерев дожидав уже її Евстахевич. На його вид п. Шт. добув револьвера і почав до нього стріляти. Заатакований Ев., б. військовий старшина, почав відповідати теж револьверовими кулями. Збоку стояла налякана жінка, не знаючи кого рятувати. Аж прохожі, заманені стріляниною, повідбирали обом противникам зброю. Ніодин з них не був ранений, бо стріляли до себе досить здалека. Надбігла й поліція і завела обох на комісаріят. Після списання протоколу оба вийшли на волю.

— **Львівська хроніка.** Із хати Ем. Гліксмана при вул. Під Дубом 15 невідомі злодії вкрали крізь відчинене вікно ґардеробу та срібло вартости 4.000 зол. Зараз потім придержали Фр. Тихоліза з вул. Львівської ч. 5, а при ньому найшли срібло та ґардеробу (крім футра) з повищої крадежі. — Мойс. Сігаль із вул. Берка Йосельовича 6 повідомив поліцію, що наймичка Маланка Лучків украла йому 250 зол. готівкою та дві щадничі книжечки й документи. — Возний політехніки Тад. Баран напився йодини, щоб покінчити з життям, тому що опалюючись на сонці зазнав сонішнього удару. В шпиталі Баранові випомпували йодину. — Професор львівського університету д-р Абрагам перейшов на емеритуру.

— **Краєва хроніка.** У Рипному біля Сколього застрайкувало 14 робітників копальні нафти

IX. Вистава гуртка „Спокій" на Волині.

Варшавський український Мистецький Гурток „Спокій" переніс свою IX. виставу на Волинь. Уже відбулася вона в Луцьку (26. 5.—2. 6.), відбувається в Рівному (9. 6.—16. 6.) і буде перенесена до Кремянця від 23. до 30. 6. У виставі взяло участь 14 молодих мистців, у тому числі: з Волині 5, Галичини 4, Холмщини 2 і Великої України 3. Головним організатором на місці є Н. Хасевич, інші волиняки помагають йому. Всього виставлено 180 праць. Бракує з попередньої вистави й останньої в Варшаві — праць пп. Холодного, Васьківського й Шатківського.

Згадана мистецька вистава на Волині, явище дуже корисне. Волинь живе занадто буденним життям та всякими впливами мистецтва. Вистава трохи схвилювала це сонне життя й викликала зацікавлення мистецькою творчістю. Майже всі твори черпають з джерел народнього мистецтва або надихані пахощами рідних форм і кольорів, хоча й не мають характеру етнографії.

Пересічний відвідувач, що ніколи не був на ніякій мистецькій виставі, приємно здивований красою рідної природи, мертвої натури, різними сюжетами.

НОВИНКИ

— **Рідна Школа матиме нове джерело доходів.** Як відомо Р. Ш. борикається постійно з матеріяльними клопотами. Недавно тому прийшла відома фабрика солодощів „Фортуна Нова" з незбиякою допомогою. Отож зі заяви згаданої фабрики виходить, що з продажі своїх виробів ділитиметься вона зисками з Р. Ш. Це повинно Громадянство взяти під увагу і занятти до цього таке становище, щоб усі купували виключно вироби Ф. Н. 1716

Ще в місяці лютім ц. р. вніс Повітовий Кружок Р. Ш. в Сокалі до староства в Сокалі прохання, щоби дозволило основувати в літніх місяцях діточі садки по селах. В днї 5. квітня н. р. подано староству імена й прізвища кандидаток, які мали би вести ці садки. Не зважаючи на всякі інтервенції, староство цих подань не полагоджувало. Аж в останніх днях, коли деякі села хотіли вже дати свої діти до садку, дало староство відповідь. На 20 внесених подань дано дозвіл 4 селам, 6 заборонено, а решта дотепер не полагоджена.

— **Особисті вісти.** З днем 15. ц. м. виїхав на 1-місячну відпустку член нашої Редакції д-р І. Німчук.

— **Засідання статистичної комісії** Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові буде 21. ц. м. (пятниця) в бібліотеці т-ва зі звичайним дневним порядком.

— **Шевченківські поминки в Берліні** влаштувало 13. ц. м. Українське Т-во в Німеччині в салі Бетовена при Кетенерштр. На програму зложилися м. і. продукції піяністки Любки Колеси, тенора Клима Андрієнка, піяніста Вілі Нормана, віоліністи Скоропадського, Кат. Норман та українського мужеського хору під проводом Евг. Цимбалістого. Шевченкові вірші в німецькому перекладі виголосив д-р Густав Шпехт.

„Унія“, яким не виплатили платні від лютого. — У Лавочному арештувала поліція вісім молодих хасидів із Чехословаччини, що ще в 1934 році прийшли нелегально відвідати белзького рабі-чудотворця, а тепер хотіли без пашпортів перейти назад до Чехословаччини. — В Угринові щурі погризли півторарічну дитину Н. Гончарука. — У Яремчу злодії обікрали мешкання З. Васерової та М. Ангельської, що приїхали зі Львова на літнище. — У коломийському суді відбувається розправа проти службовця староства Вл. Путковського, що допустився ріжних надужить і украв 2410 зол.

— **З хроніки пожеж.** В селі Гора пов. Сокаль в шопі Микити Петрівського вибухла в ночі пожежа, що перекинулася на сусідні будинки і знищила 5 хат, 4 стоколи і 4 стайні. Підчас пожежі двоє людей тяжко попеклося. Підчас бурі в околиці Білостоку грім запалив село Клевиново. Вогонь поширився дуже швидко і в короткому часі знищив 91 будинків. Тогож дня в селі Кривокінна згоріло 14 хат і 23 господарські будинки. Втрати величезні.

— **Кара за нечитку рецепту.** До аптики в Рівному зголосився пацієнт з рецептою від д-ра С. Коли зажив лікарство, він дістав страшні болі. Покликаний д-р С. перевірив лік і ствердив, що зайшла помилка. Один із складників був інший, хоч називався подібно. Подужавши, пацієнт заскаржив аптикаря до суду, а цей знову заскаржив д-ра С., мовлячи, що рецепта була написана нечитко і тому помилка була можлива. За нечитку рецепту д-ра С. засуджено на два тижні арешту з припиненням.

— **Земля з України на копець Пілсудського.** До Кракова приїхав керманич польського консуляту в Києві, радник Каршо-Седлецький. Він у присутності президента Кракова та шефа штабу ДОК V. зложив на кіпці маршала Пілсудського урну з Києва із землею з побоєвищ на Україні.

— **Трагічні військові вправи.** На Віслі біля Торуня вправлявся відділ саперів, яких заскочила сильна буря. Велика хвиля затопила два сплави і змила трьох вояків, Фр. Рихлика, Мар. Левицького і Стан. Геса. Всі три втопилися. Інших вояків, що находилися на сплавах, урятували рятункові човни.

— **Чому було таке зимно?** Англійські метеорольоги подають сензаційну причину цьогорічного зимна, що панувало впродовж травня і з початком червня. Вони кажуть, що на сонці мусіла статися якась катастрофа. Крізь телескоп видко виразно величезну пляму на сонці, що займає простір понад 670 міліонів кв. миль. Поява цієї плями зменшила силу соняшних проміні і викликала небувалі атмосферичні явища не тільки на землі, але й на інших планетах. Ніколи ще не стверджено на Марсі в тій порі таких величезних ледових мас в околиці північного бігуна, як цього року. Видко запанувала на Марсі нова ледова епоха. Один з визначніших англійських метеорольогів д-р Робінзон каже, що наслідком тих явищ може бути холодне ціле цьогорічне літо. Тільки на другу половину червня передбачуються спеки. Зате липень і серпень мають бути на думку д-ра Робінзона холодні і дощисті.

— **Для панни Гітлер перейшов на жидівське.** Сталося це в Тернополі, де якийсь Біленко, б. адміністратор Подільського готелю, залюбився на смерть в панні Гітлер, доньці державця ресторану в цьому готелі, розуміється, жидівочка згодилася стати його жінкою, але під умовою, що Біленко перейде на жидівську віру. Не надумуючись, він на це згодився і одержав імя Авраам.

— **Летунська катастрофа** склалася над військовим летовищем у Букарешті. Два літаки вдарили у себе і наслідком експльозії бензини стануги у вогні. Один апарат упав на дім, що стояв біля летовища, і запалив його. Оба летуни згинули серед згарищ. Залога другого апарату пробувала ратуватися легкопадами, але теж згинула. Разом погибли 4 летуни.

— **Відзначення Л. Писаревського.** У звязку зі 40-літтям наукової діяльности члена Української Академії Наук, Л. Писаревського, центральний виконавчий комітет СССР відзначив ордером Леніна. Крім того рада народніх комісарів УСРР надала академікові Писаревському титул заслуженого вченого і нагородила самоходом. (ВУ.)

— **Мадяри навертаються до поганства.** Один мадярський часопис приніс опис свята, влаштованого в Геделе в честь старинного малярського божка, званого Гадуром. Свято влаштувала секта, що проголосила недавно мадярську поганську прарелігію. Ісповідники цієї секти розпочинають рахубу часу від дати вступлення на престіл Атилі. Отже тепер числять 1501-ий рік.

— **Повітряна труба.** Коло Безансон повітряна труба знищила 80 гектарів смерекового ліса. Майже всі дерева повиривало з корінням або поломило.

— **Другий Ірод.** Прилюдну опінію сильно схвилювали жахливі подробиці, що виявились при ревізії, яку переведено в міських добродійних заведеннях в Атенах. Як повідомляє „Елевтерос Антропос“, з 11.786 дітей переданих до міського заведення для немовлят, залишилось при житті тільки 683, а померло 9.341. В р. 1921. віддано до заведення 1.300 немовлят, з яких при житті залишилась тільки одна дитина. В р. 1922. залишилося при житті тільки двоє дітей з 1.170. Для ощадности ховали по двоє дітей в одній домовині. Часопис називає заведення „різнею немовлят“. Голова союзу лікарів Влявіянос у письмі до президента міста назвав заведення „іродеоном“, а його директора „другим Іродом“. Справою занялася судова влада.

— **Кадриль вертається.** З нагоди ювилейного свята відбувся на англійському дворі баль. Там звернули загальну увагу на те, що на танковій карті зазначено „кадриль“. Кадриля ніхто з молодших не вміє вже танцювати; в останній хвилині мусіли запрошені брати лекції у старих балетових майстрів. Від тепер будуть танцювати кадриля на всіх великих англійських балах. Впровадили його на спеціяльне бажання англійської королевої.

— **Подарована спадщина.** Містер Фергузон, бідний мешканець ірійського сільця. Його дочка замужна в Америці за богатим фармером, вмерла при операції. Вона записала батькові все своє майно. Фергузон втішився, попробував втіх модерного життя в Дебліні два тижні, але розчарувався і все своє майно роздав кревнякам. Тепер живе бідно як досі.

— **Заздрісний чоловік викидає жінку через вікно.** 35-літній робітник Ріденбахер з Лінцу вернувся пяний до дому. Він підозрівав, що його жінка зраджує його і ховзе десь в хаті Йосифа Арера. В злости викинув жінку з вікна першого поверху. Арера, який фактично ховався в помешканні визволила поліція.

— **Дволітня дитина міліонером.** Франц Льояй, дволітня дитина з Будапешту, одідичила від свого вуйка Ернста де Докуса міліони. Докус згинув підчас катастрофи, але залишив заповіт, щоб виплатити малому сестрінкові міліон у 22 році життя. І на своїх кревних Докус не забув. Проценти з міліонового його майна за 20 літ дадуть новий міліон.

— **Опій на кораблях.** В Китаю забороняють курити опій. Прихильники цього трійла видумали оригінальний спосіб, як закурювати свою улюблену опіюмову люльку. На китайських кораблях побудовано курильні. Туди треба їхати пів дня моторовим човном і куріння коштує чимало. А всеж богаті китайці борються з невигодами, щоби дістати потрібний опій.

— **Португальська княжна сестрою милосердя.** В Відні при Фльоріяніґассе є державна школа суспільної опіки. Там практикує тепер сестричка милосердя, яку звуть сестрою „Браґанца“. Це Марія Аделгейда, браґанська княжна, португальська інфантка. Тут приготовляється вона до свого нелегкого звання. В літі перебуває із братом, наслідником португальського престолу, Дон Дуарте у замку Зебенштейн, який є їх власністю.

З кіна.

Кіно „Апольо“: „ВІКТОР ЧИ ВІКТОРІЯ?“

Віденська комедія — весела, дотепно складена. У головних ролях Герман Тіміг, відомий із „Чібі“ і Рената Міллер, дуже привáблива артистка, що нагадує в неодному Фр. Гааль. Маємо не перший (і не останній!) раз історію про каріеру молодої артистки, яка виступає — пим разом не на сцені, а в житті — як хлопець. Інтрига з тією переміною полів добре поплутана; також любовна історія не така проста, як ми собі уявляємо від першої хвилини. Тіміг має прегарні сцени, коли є пяний і коли виступає в жіночій ролі. Рената Міллер виправдує свої успіхи серед обох полів і в наших очах — на сцені і в щоденній поведінці. Кабарет апашів дає сильну, повну життєвої правди картину. Є й невідступний балет великої ревії столичного театру.

ДИВОГЛЯДИ.

15.000 АВТОВИХ ТРУПІВ НА ВУЛИЦЯХ АМЕРИКИ.

Американську статистику цікавить кількість авт, які звуть трупами, себто вже недовжитку і які звичайно власники залишають по просту на вулиці. Приблизний вислід обчислено так: у 1934 році було 15.000 автових трупів. Майже вдвоє стільки, як у 1928/1929 роках. Факт цей можна пояснити тим, що тепер купують мало нових авт і є багато старих авт, які скорше нищаться.

ПОРОХОЇДИ.

В американських середнозахідних стейтах запровадили цікаву новину машину-порохоїда. Там панують вічно піскові бурі. Нововинайдені машини — величезних розмірів накидають з подивугідною скорістю зібраний з піль порох на вантажні авта. Вони чистять поля, але не нарушують землі. Таким способом хотять американці частинно відрятувати загрожені поля.

СПОРТ.

БУРЕВІЙ — ТРИЗУБ.

В понеділок, 17. п. м. в год. 10. рано на площі Р. К. С. на Богданівці відбудуться змагання в коп. мячі за першенство У. С. С. між Буревієм і Тризубом. Попередять змагання резерв в год. 8.30.

БРЕСЛЯВ — ЛЬВІВ.

Змагання між репрезентаціями Бреслява і Львова відбудуться у неділю 16. ц. м. на грищі Погоні. Початок: год. 5-а попол. В репрезентації Львова грає в обороні змагун України Воробець.

Нові книжки й журнали.

НАЗУСТРІЧ. Література, мистецтво, наука, громадське життя. Ч. 12. Зміст: Михайло Зварич: Дрогобич — місто сімох церков. Сава Голованівський: Лірика. Марко Вороний: Земля. Микола Матіїв-Мельник: Улюблений автор молоді. М. Р.: Стефаник у Львові. Андрій Чайковський: Моя перша любов. Володимир Ласовський: Баталіст поневолі. Марко Кропивницький: Театр у Бобринці. Василь Барвінський: Маємо нову пявістку. М. Рудницький: Давні характери — нові ідеольогії. Нові книжки. Будь ласка... Горобці на дротах. Летіло 40 сорок... Ціна 50 сот.

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 16. VI. год. 3·30 поп. „Фрайлайн Доктор“.

Неділя, 16. VI. год. 7·30 веч. „Студентка“.

Понеділок, 17. VI. год. 7·30 веч. „Студентка“.

Вівторок, 18. VI. год. 7·30 веч. „Фрайлайн доктор“.

Театр Ріжнородностей.

Неділя, 16. VI. З причини відпусток нечинний.

Понеділок, 17. VI. З причини відпусток нечинний.

Вівторок, 18. VI. год. 7·30 веч. „Подружній метч“.

Кіна.

АДРІЯ: „Трійка“, „Доглядачка в неволі“.

АПОЛЬО: „Віктор чи Вікторія?“

АТЛЯНТИК: „Наші хлопці моряки“ (комедія).

ВАНДА: „Пісня пісень“, та „Зле кохана!“

ҐРАЖИНА: „Капітан Коркоран“ (Вл. Буріян).

КАСІНО: „Я збіглець“ (Павло Муні).

КОЛІСЕЙ: „Чібі“, ревія „Серце і вальчик“.

КОПЕРНИК: „Марнотратний син“.

МАРУСЕНЬКА: „Поворот Франкенштайна“ (Борис Карлов).

МІРАЖ: „Передмістя“ з Волесом Бірі і шампанська комедія „Розвід на швидку руку“.

МУЗА: „І щож далі сіра людино?“

ПАКС: „Голгофта“.

ПАЛЯС: „Пані та шофер“ (віденська комедія).

ПАН: „Любовна мрія“ („Leise flehen meine Lieder“).

РАЙ: „Юліка“ оперетка з Ґуст. Фреліхом і Джітою Альпар.

СВІТ: „Кавалькада“.

СОНЦЕ: „Спритна дівчина“, ревія: „Кохання це блеф“.

СТИЛЕВЕ: „Чотирьох джентельменів“ і ревія Волінського.

УТІХА: „Жовтий детектив“ і ревія.

ХИМЕРА: „Я довіряла тобі“.

Закордонне радіо.

Неділя, 16. червня 1935.

Відень (506,8) 12·15 Симф. концерт, 13·20 Легка музика, 15·15 Смичк. квартет, 18·25 „Трістан і Іэольда“ оп. Р. Вагнера, **Братислава** (298,8) 10·30 Нар. пісні, **Кошиці** (259,1) 16·00 Вок.-муз. концерт, **Прага** (470,2) 7·00 Концерт, 9·35 Рел. музика, 19·15 Хор. пісні, 20·35 Концерт фільгарм. орхестри, **Париж** (1468) 14·00 20·00 Пісні, **Білгород** (437,3) Югосл. пісоньки, **Берлін** (356,7) 22·45 Танк. муз., **Кенігсвустергвазен** (1571) 16·00 Вес. мельодії (муз., сп.), 18·00 Св. отворення театр. тижня, промова мін. Гебельса, „Льогенгрін“ оп. Вагнера, **Мінхен** (405,4) 15·05 Нар. мельодії Карпат, Буковини й ін., **Будапешт** (550,5) 12·30 Циг. орх., 15·50, 17·00, 21·30 Концерт, 19·25 Спів, **Міляно** (221,1) 20·45 „Тутті ін маскера“ оп. Педронія, **Рим** (420,8) 17·00 Вок.-муз. концерт, 21·00 Юв. концерт Ол. Веселія.

Понеділок, 17. червня 1935.

Відень (506,8) 11·30 Нар. музика, 14·00 Спів, 17·40 Легка двофорт. музика, 20·00 Віденська музика, 21·00 Комп.-вок.-муз. концерт Франкенштайна, 22·10 Давня віденська музика, **Брно** (325,4) 19·25 Сальонова музика, спів, 20·35 Пісоньки, **Прага** (470,2) 15·00 Легка музика, 17·00 Есп. година, 19·30 „Чорт і Катруся“, оп. Двожака, **Париж** (1648) 20·45 Музика, спів, рецитації, **Білгород** (437,3) 14·15, 18·30 Пісоньки, **Берлін** (356,7) 14·15, 20·10 Вес. всячина, 21·45 Тріо Гайдна на скр., альт. і віольонч., **Ляйпціґ** (382,2) 17·00 Муз. пополудне, **Мінхен** (405,4) 13·15 Камер. квартет, **Будапешт** (550,5) 13·30 Орх., 19·30 „Гувіяді Лясльо“ оп. Еркеля, **Міляно** (221,2) 11·30 Легка музика, 20·50 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 13·10 Легка музика, 20·50 „Царевич“ оп. Легара.

Вівторок, 18. червня 1935.

Відень (506,8) 12·00, 13·10 Попул. музика, 17·25 Солісти (сп., арфа), 19·30 „Місса Солемніс“ Д-дур оп. 123 Бетовена, 21·25 До танку — симф. орх., **Братислава** (298,8) 18·00 Спів, 20·20 Скрипка, 21·20 Словацькі танк. мельодії (муз., сп.), **Брно** (325,4) 21·20 „Арміда“ оп. Двожака, **Прага** (470,2) 18·30 Твори Реґера та Бравнфельда (муз. сп.), 21·00 Концерт, **Париж** (1648) 12·15 Популярна музика, 20·45 Давні й нові пробоєвики, **Білгород** (437,3) 16·20 Пісоньки й мельодії, 20·00 „Орлов“ оп. Ґраніхштедтена, **Берлін** (356,7) 16·00 Твори живучих композиторів, 20·10 Концерт, **Кельн** (455,9) 17·00 Музика Півночі, **Ляйпціґ** (382,2) 22·30 Дуети, **Мінхен** (405,4) 12·00, 13·15 Симф. концерт, 16·10 Солісти, **Будапешт** (550,5) 12·05 Сальон. музика, 17·30 Тарогато, 19·35 Спів, 21·30 Симф. концерт, **Міляно** (221,2) 11·30 Легка музика, 20·50 „Джове в Помпеї“ оп. Франкетія та Джордана, **Рим** (420,8) 22·00 Камер. концерт.

— **Ширіть наш часопис!**

Львівське радіо.

Неділя, 16. червня 1935

8·30 Ранішня авд., 8·50 Музика з гр. пл., 9·50 Спорт.-туристичн. гутірка, 11·57 Сигнал часу 12·03 Фейл.: Кочімілько — мекс. Венеція цвітів, 12·20 Муз. поранок; у перерві в год. 13·00 Театр Уяви фраг. із драми Виспянського „Данніа“, 14·00 Біг на 1.500 м. із участю Ліндгрена, 14·15 Найгарн. гр. пл., 15·00 Лісова скринька, 15·10 Музика з гр. пл., 15·22 Огляд ринків рільних продуктів, 15·35 Діка: Учення чорнокнижника з гр. пл., 15·45 Ветеринарійні поради, 16·00 Концерт солістів, 16·45 Чи автобіографія може бути щира, 17·00 Концерт орх., 18·00 Із відпочинкового табору, 18·20 Р. Штравс: Дует і терцет із оп. „Кавалір срібної рожі“, 18·30 Авд. „Вся Польща співає“, 18·45 Без помочі пари та вітрил, 19·10 Рекламовий концерт, 19·25 Форт. твори в вик. А. Букіна, 19·50 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 20·00 Веч. денник, 20·10 Образці з давньої та суч. Польщі, 20·15 В годину смерти, 21·30 Форт. ресітаjь, 22·00 Фрагм. із метчу коп. мяча Польща — Мадярщина, 22·20 Концерт орхестри воєн. маринарки в Гдині, 23·05, 23·20 Спорт. вістки, 23·25 Хвилинка Кетельбі з гр. пл.

Понеділок, 17. червня 1935.

6·30 Ран. авд., 8·25 Практ. вказівки, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольоґ. вістки, 12·05 Полудн. денник, 12·15 Мала орх., пісоньки, 15·15 Біржа, 15·25 Експорт, 15·30 Секстет, 16·00 Для дітей: Гдиня, 16·15 Концерт солістів (сп. Зенон Дольницький), 16·50 Легенда про танок Готфрида Келлера, 17·00 Концерт творів Ант. Штольпе, 17·45 Чайковський: Капріче Італієн із гр. пл., 18·00 Від Гутенберга до лінотипу, 18·15 Пісні хору, 18·30 Фейл. Білий спорт, 18·40 Сусп. хвилинка, 18·45 Форт. ресіталь Оксани Цурковської, 19·15 Реклям. концерт, 19·30 Военська авд., 19·50 Белетр. новини, 20·00 У Чернівцях — столиці Буковини, 20·10 „Леді“ оп. Шопського, 23·10 Комунікати, 23·15 Опера Гунода з гр. пл.

Вівторок, 18. червня 1935.

6·30 Ранішня авд., 8·25 Практ. вказівки, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольоґ. вістки, 12·05 Полудн. денник, 12·15 Концерт орх., спів, 13·35 З ріжних країн — гр. пл., 15·15 Біржа, 14·25 Експорт, 15·30 Муз. казка з гр. пл., 16·00 Скринька П. К. О., 16·15 Пісні в супр. форт., 16·25 Концерт, 16·50 Відтинок прози „Адольф і Маріян“ Ол. Боґушовської, 17·00 Концерт сальон. орх., 18·00 Астрон. відчит „У сонішньому кітлі“, 18·10 Шелест весел Бод. Лесияна, 18·15 Сп. авд., 18·30 Техн. скринька, 18·40 Сільва рерум, мистецьке життя, 18·45 Мендельзон: Сон літньої ночі — симф. поема з гр. пл., 19·15 Реклям. концерт, 19·30 Форт. ресіталь, 19·50 Акт. гутірка, 20·09 А можеб турнір спорт. поезії, 20·10 Фрагм. ситичу Польща — Японія, 20·25 Концерт малої орх., спів, 20·45 Веч. денник, 20·55 Образці з давньої і суч. Польщі, 21·00 Під хвилями Балтику, трансм. з підводного човна, 21·25 Симф. концерт, 22·30, 22·35 Спорт. вістки, 22·40 Концерт малої орх.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5·27—5·29 зол.

Нім. марка 1·75—1·85, фр. франки 34·90—35·00, шв. франки 172·50—173·50, фунти стерлінги 26·00—26·20, австр. шілінги 98·00 — 101, чеські корони 22·00—22·25, рум. леви 30·00—32·00, діри 42·00—44·00.

Золото: Доляри 9·18—9·20, Франки фр. 34·80—35·60, Дукати 83·00—84·00, Корони 37·00—37·50, Рублі 4·75 — 4·85. 1 гр. зол. 5·924.

Срібло: Корони австр. 0·34, Рублі 1·50, Фльорени 0·85, 1 ґр ср. 0·07—0·08.

Заставні листи.

4 1/2 проц. дол. Т. К. З. 43·00—44·00, 5 проц. дол. Б. Г. 51·00—53·00, 4 проц. Зол. Б. Г. 43·00—44·50, 4 1/2 проц. Зол. Б. Г. 46·00—48·00, 4 1/2 проц. Ком. Б. Кр. 52·00—55·00, 4 проц. Б. Г. К. 61·00—64·00, 4 1/2 проц. Б. Г. К. 62·00—65·00, 4 проц. позичка м. Львова 46·00—47·50.

ОПОВІСТКИ.

Вступні іспити в прив. дівочій ґімназії Рідної Школи в Станиславові при вул. Перацького 82 до I., II. і III. кляси нового устрою та VI. VII. і VIII. кл. гуманістичного типу відбудуться 18. і 19. червня ц. р. До подання у справі прийняття долучити: метрику, останнє шк. свідоцтво і посвідку щеплення віспи. 1729 3—3

Реколекції для священиків під проводом Ексц. Митрополита Андрея відбудуться у Львові в днях 24—28. червня ц. р. Зголошення приймає до дня 21. ц. м. Дирекція Т-ва св. Андрея, Львів, вул. Японська 7. Оплата на удержання 10·— зол. Точніші інформації подано пізніше. **Дирекція Т-ва св. Андрея.**

На голодних Яворівщини зложили: п. Марія Плешкевич, Львів 3 зол., п. Іванна Ціховська, Львів 5 зол.

Заява. Оцим відкликую обиду нанесену п. Хмілевському Евгенові дня 6. V. 1935 в Станиславові і даю йому на цій дорозі повну сатисфакцію. **Омелян Шепарович.**